

PARTICIPATORY GOVERNANCE AND THE ROLE OF YOUTH IN ACCELERATING PROGRESS ON THE SDGS: AN ANALYSIS OF DEMOCRATIC INCLUSION STRATEGIES

GUVERNANȚA PARTICIPATIVĂ ȘI ROLUL TINERILOR ÎN ACCELERAREA PROGRESULUI SDG-URILOR: O ANALIZĂ A STRATEGIILOR DE INCLUZIUNE DEMOCRATICĂ

ȘARGAROVSKI Anastasia, studentă, specialitatea: EMREI
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: sargarovschi.anastasia@ase.md

Abstract. *Young people represent the most dynamic and adaptable group in an economy, driving innovation and creativity. With 1.8 billion individuals aged 10 to 24, this generation is the largest in history, with 90% living in developing countries. Youth contribute to community resilience, social progress, and political change, positioning themselves as key agents in advancing the Sustainable Development Goals (SDGs). Equipping young people with the necessary skills and opportunities can fuel innovative development. Youth-led organizations must be empowered to translate the 2030 Agenda into actionable policies at local, regional, and national levels. Their involvement in monitoring, reviewing, and implementing the UN 2030 Agenda is crucial for ensuring long-term impact. The United Nations (UN) plays a critical role in safeguarding and supporting youth by providing a platform for their voices in economic, political, and social progress. Through participatory governance, young people can shape policies that directly affect their future, reinforcing democracy and sustainable development. This article explores youth development, innovation, and their societal contributions, emphasizing their potential to create a better world. The research follows a qualitative approach based on documentary evidence, focusing on how youth participation accelerates SDG progress. By empowering young people, fostering innovation, and integrating their perspectives into governance, societies can build more inclusive and sustainable futures.*

Key words: youth, sustainable development, participatory governance, democratic inclusion, democracy.

JEL CLASSIFICATION: E24, J13, Q28, Q5

INTRODUCERE

Din punct de vedere istoric, participarea tinerilor la politica democratică a fost o provocare. Au fost lansate numeroase inițiative în întreaga lume pentru a aborda această problemă și pentru a oferi exemple de bune practici care ar putea fi adoptate pe scară largă pentru a contribui la îmbunătățirea reală și continuă a rolului tinerilor în democrație.

Suntem responsabili pentru viitorul omenirii și al planetei noastre, iar viitorul se află în mâinile generației tinere de astăzi. Fostul secretar general al ONU, Ban-ki Moon, a descris tinerii drept “purătorii de torțe ai agendei de dezvoltare durabilă până în 2030”. Într-adevăr, generația actuală de tineri este dornică să se implice într-o gamă largă de activități care sprijină dezvoltarea pe termen lung. Pentru a produce schimbări în comunitățile lor, tinerii sunt însărcinați să devină adevărați agenți ai schimbării. Cu toate acestea, apare o problemă atunci când vine vorba de orientarea focusului spre tineri în strategiile de dezvoltare. Tinerii pot fi considerați agenți ai schimbării, capabili să contribuie la dezvoltarea unui prezent sustenabil și a unui mediu mai bun pentru generațiile viitoare. Totuși, dacă o persoană nu reușește să se integreze și să aibă un rol activ în societate, acest lucru poate avea consecințe semnificative atât la nivel individual, cât și social. Pentru o dezvoltare durabilă, este esențial ca tinerii să aibă un sentiment de scop, valoare și succes. Ca urmare a includerii tinerilor într-un efort organizat de îmbunătățire a durabilității mediului, comunitățile în care aceștia locuiesc au beneficii semnificative. (Gambone et al., 2004) spun că, dacă dorim să avem o creștere bună pentru tineri, trebuie ca aceștia să fie implicați în proces.

Multe dintre problemele cu care se confruntă națiunile emergente își au rădăcinile în comunitățile mici și mijlocii. Eforturile tinerilor sunt esențiale pentru realizarea unei dezvoltări durabile. Instituțiile locale pot contribui la promovarea creșterii economice, a dezvoltării sociale și politice și a protecției mediului. Tinerilor le pot fi atribuite sarcini și obligații suplimentare pentru a le asigura dezvoltarea pe termen lung. Este esențial ca tinerii să poată contribui în mod semnificativ la dezvoltarea durabilă (Hart, 2013).

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Tinerii sunt considerați agenți ai schimbării, având un rol esențial în combaterea corupției, mitei și altor probleme sociale, contribuind astfel la transformarea pozitivă a societății. Educația joacă un rol crucial în acest proces, studenții fiind încurajați să o valorifice în beneficiul întregii națiuni. De asemenea, activiștii și liderii emergenți trebuie să provină din rândul tinerilor, aceștia având potențialul de a insufla comunităților lor un sentiment de scop și responsabilitate. Participarea tinerilor este esențială pentru durabilitatea pe termen lung. Studiile arată că implicarea lor în fazele timpurii ale procesului decizional poate influența pozitiv dezvoltarea socială și economică (Akerlund, 2000; Calsyn & Kenny, 1977; Steckler & Goodman, 1989). De asemenea, liderii tineri îi pot inspira pe ceilalți să fie mai creativi și să contribuie la inițiative sustenabile.

Dezvoltarea durabilă la nivel mondial este în pericol din cauza accentului individualist pus pe realizările individuale, în detrimentul unei viziuni colective. Pentru a asigura o creștere sustenabilă, este necesar ca tinerii să fie integrați în procesele decizionale și să li se acorde un rol activ la nivel global (Kreps et al., 1999). Deși influența unui singur tânăr poate părea limitată, colaborarea dintre mai mulți poate genera un impact semnificativ (Blyth & Roehkepartain, 1993). Pentru a obține rezultate pe termen lung, angajamentul tinerilor trebuie să fie constant și structurat. Un proces democratic incluziv presupune implicarea adolescenților din medii diverse, astfel încât aceștia să participe activ la viața civică (Pittman, 1991). O populație tânără implicată este esențială pentru bunăstarea pe termen lung a unei comunități (Berardi, 2013). Educația privind sustenabilitatea trebuie să fie promovată încă din mediul academic, iar universitățile au un rol-cheie în formarea conștiinței studenților (Noor et al., 2015). Prin inițiative de sustenabilitate, campusurile universitare pot deveni centre de inovație și implicare civică (Sadusky, 2014).

Se poate spune că leadership-ul este o "profesie mai matură" (Hunt și Dodge, 2001). Leadership-ul este un factor important în dezvoltarea tinerilor și în consolidarea democrației. Deși încă nu există un cadru teoretic complet pentru formarea liderilor tineri, cercetările subliniază importanța unor factori precum inițiativa, angajamentul social și gândirea strategică (Matthews, 2004; Libby et al., 2006; Arnold et al., 2009). Implicarea părinților, profesorilor și colegilor în acest proces este esențială pentru dezvoltarea unui leadership autentic (Turkay & Tirthali, 2010). Aceasta înseamnă că indivizii sunt capabili să influențeze politicile și să facă instituțiile mai responsabile (Ginwright și James, 2002). Acest lucru le-ar putea ajuta să se dezvolte atât ca indivizi, cât și ca membri ai comunității. Tinerii care acționează deja pentru dezvoltarea prezentului vor deveni administratorii responsabili de sustenabilitatea viitorului.

În cadrul Summitului 2024 pentru democrație, axat pe tineret „Democracy for Future Generations”, Alicja Lelwic-Ojeda și Lukmon Akintola subliniază rolul crucial al implicării tinerilor pentru realizarea unei democrații durabile. Într-o lume în care democrația se confruntă treptat cu declinul, participarea activă a tinerilor rămâne una dintre cele mai puternice modalități de a păstra și susține idealurile democratice la nivel global. Tinerii din întreaga lume își folosesc abilitățile și vocea pentru a-și responsabiliza guvernele, pentru a milita pentru transparența proceselor de guvernare, pentru a promova protecția drepturilor omului, pentru a promova angajamentul civic, pentru a denunța nedreptățile și pentru a promova coeziunea socială. Tinerii din întreaga lume trebuie să fie implicați în procesele politice, ocupând funcții publice, exercitându-și drepturile civile, participând la discursul public și promovând preocupările lor. Acest lucru este evidențiat în Malta, unde tinerii cu vârsta de

16 ani pot peste vota la alegerile naționale, la alegerile pentru Parlamentul European și la referendumuri. Acest fapt oferă tinerilor posibilitatea de a influența procesele și deciziile politice la nivel local, național și regional.

Tinerii se află în centrul creșterii și dezvoltării socio-economice, iar cu setul de competențe și educație adecvate, tinerii pot juca un rol esențial în modelarea și punerea în aplicare a priorităților naționale de dezvoltare. În mai multe țări, tinerii au avansat idei inovatoare, au pus în aplicare proiecte revoluționare care au un impact direct asupra vieții oamenilor. În Nepal, după un deceniu de război civil, s-a implementat o Politică Națională a Tineretului, care a facilitat integrarea acestora în administrația publică și procesele decizionale locale și naționale. De asemenea, Nepalul și-a descentralizat structura de guvernare, oferindu-le tinerilor posibilitatea de a participa activ în politică, în special la nivel local, astfel asumându-și responsabilitatea pentru stabilitatea politică a țării lor. În Insulele Solomon, a fost înființată o Comisie pentru adevăr și reconciliere pentru a investiga cauzele violenței etnice, iar concluziile au subliniat importanța consolidării participării tinerilor la procesul decizional, atât la nivel local, cât și la nivel național, pentru a preveni conflictele în viitor. La nivel global, multiple inițiative conduse de tineri contribuie la dezvoltarea sustenabilă. De exemplu, platforma BudgIT din Nigeria și Liberia promovează transparența guvernamentală prin explicarea bugetelor naționale într-un limbaj accesibil. Alte inițiative, precum Co-Creation Hub și YIAGA Africa, implementează soluții inovatoare pentru rezolvarea problemelor sociale și economice. Aceste exemple indică rolul semnificativ al tinerilor în susținerea prosperității socio-economice.

Multiple bariere sistemice limitează implicarea tinerilor în afacerile publice, în ciuda rolului lor vital în consolidarea democrației. Restricțiile constituționale, instabilitatea politică, lipsa de interes pentru dezvoltarea tinerilor, educația civică precară, politicile vagi axate pe tineret, sunt toate provocări sistemice care limitează semnificativ implicarea multor tineri în procesele democratice. Valoarea contribuțiilor tinerilor este adesea minimalizată la nivel instituțional. Se așteaptă adesea ca tinerii să navigheze prin sisteme create pentru și de către adulți și să ofere contribuții doar atunci când bătrânii le consideră necesare sau benefice. Oportunitățile limitate de implicare a tinerilor care există adesea nu sunt instituționalizate sau nu permit tinerilor să modeleze procesele decizionale. De exemplu, în multe țări, tinerii nu pot candida la funcții politice din cauza restricțiilor de vârstă. În ciuda obiectivului aspirațional al unor guverne de a spori participarea tinerilor, eforturile acestora nu dau adesea rezultatele scontate. Printre problemele comune legate de punerea în aplicare a politicilor pentru tineret se numără alocarea insuficientă a resurselor, capacitatea tehnică limitată și lipsa stimulentei politice și a asumării responsabilității. Acest decalaj se datorează în principal finanțării insuficiente a sistemului educațional și oportunităților inadecvate pentru tineri de a dobândi competențe practice și experiență socio-politică. Cu 73 de milioane de tineri șomeri la nivel mondial, mulți tineri acordă prioritate supraviețuirii economice și trasării unei cariere pentru ei înșiși. În unele contexte, autoritățile pot simboliza și promova tinerii cetățeni implicați în politică pentru a crea o iluzie de deschidere și progres. Aceste acțiuni favorizează apatia tinerilor și limitează și mai mult implicarea lor și probabilitatea de implicare.

Cultivarea și sprijinirea acțiunilor conduse de tineri și împuternicirea grupurilor subreprezentate sunt esențiale pentru valorificarea deplină a potențialului participării tinerilor la construirea democrației, deoarece mulți tineri aspiră la rolul de factori activi ai schimbării, mai degrabă decât de observatori pasivi sau contribuitoari ad-hoc. Pentru a stabili și menține strategii durabile, participarea tinerilor trebuie să fie condusă de tinerii înșiși, omologii adulți jucând un rol de sprijin în modelarea proceselor democratice și în recunoașterea autonomiei tinerilor.

Pe baza unui studiu aprofundat de evaluare a punerii în aplicare a politicilor naționale pentru tineret în zece țări la nivel mondial, 2 strategii-cheie s-au dovedit a fi semnificative în îmbunătățirea participării tinerilor la practicile democratice. Strategiile sunt rezultatul unei analize comparative a eforturilor de succes ale guvernelor de a încorpora vocea tinerilor în cadrele lor de guvernare respective.

STRATEGIA PRIVIND ECOSISTEMUL TINERETULUI

În loc să se bazeze exclusiv pe inițiative izolate ale tinerilor, dezvoltarea unui ecosistem de tineret colaborativ și interconectat s-a dovedit a fi o strategie puternică pentru integrarea și participarea tinerilor la democrație. Mai multe guverne au recunoscut provocările cu care se confruntă tinerii necesită o abordare integrată care să implice diverse grupuri de părți interesate care lucrează armonios în vederea atingerii unui obiectiv comun. Această abordare implică consolidarea parteneriatelor între structurile și nivelurile guvernamentale, grupurile de tineri, organizațiile societății civile, instituțiile de învățământ și întreprinderile. Atunci când diferiți actori comunică și cooperează în mod frecvent cu privire la problemele de tineret, devine mai ușor să se alinieze politicile între sectoare. Exemple de punere în aplicare cu succes a acestei strategii pot fi observate în țări precum Costa Rica și Australia, unde au fost create "ecosisteme de tineret" bine structurate. Aceste ecosisteme sunt concepute pentru a se asigura că diferitele organisme de tineret nu sunt doar independente și autonome, ci și interconectate în eforturile lor.

SCHIMBAREA STRATEGIEI DE PUTERE

Guvernele ar trebui să trateze tinerii ca parteneri, nu doar ca beneficiari, oferindu-le resurse și responsabilități pentru a încuraja participarea lor activă. Crearea unor structuri reprezentative transparente și bine finanțate este esențială pentru a le oferi tinerilor oportunități reale de leadership. Prin acordarea de mandate și implicarea lor directă în procesul decizional, guvernele pot valorifica ideile inovatoare ale tinerilor și pot asigura o schimbare sustenabilă. În 2017, Grupul de lucru privind tinerii și Agenda 2030 al Rețelei inter-agenții a ONU privind dezvoltarea tinerilor a elaborat un set de principii directoare pentru implicarea tinerilor în realizarea Agendei 2030, sub coordonarea PNUD și Restless Development.

Figura 1. Tinerii și obiectivele de dezvoltare durabilă – factori de referință pentru tineri în ceea ce privește atingerea ODD-urilor.

Sursa: Împuternicirea tinerilor în vederea dezvoltării durabile (E.Nesmani Rahel Jenifer, 2022)

Aceste principii oferă recomandări pentru sprijinirea eficientă și responsabilă a participării tinerilor în promovarea dezvoltării durabile, astfel încât colaborarea acestora să genereze schimbări semnificative și de lungă durată (Restless Development, Rețeaua inter-instituțională a Națiunilor Unite privind dezvoltarea tinerilor și PNUD, 2017, p. 1).

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Pentru a construi democrații sustenabile pentru generațiile viitoare, este esențială implicarea activă a tinerilor în procesele politice. Eliminarea barierelor care le limitează participarea va permite valorificarea potențialului lor în dezvoltarea durabilă la nivel local, național și internațional. Statele trebuie să adopte strategii bazate pe dovezi pentru integrarea reală a vocilor tinerilor în agende de dezvoltare. Nu există o soluție universală, iar acțiunile trebuie adaptate la realitățile locale. Liderii de tineret ar trebui să utilizeze platformele existente pentru a promova strategiile și soluțiile relevante pentru comunitățile lor. Un element esențial în acest proces este colaborarea intergenerațională și cooperarea incluzivă. Consolidarea priorităților comune ale tinerilor și crearea unor rețele de susținere pot facilita schimbări de politică eficiente. Doar printr-un efort colectiv, care combină expertiza și resursele tuturor actorilor implicați, se pot găsi soluții sustenabile la provocările actuale ale democrației. Tinerii joacă un rol esențial în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) și reprezintă unul dintre cele nouă grupuri principale cu care ONU colaborează pentru a asigura o reprezentare echilibrată în societate. Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor actuale fără a compromite generațiile viitoare, iar tinerii sunt direct implicați în acest proces. În următorii ani, aceștia vor fi martorii succesului sau eșecului Agendei 2030, ceea ce subliniază importanța consolidării parteneriatelor cu tinerii și a sprijinului activ pentru contribuția lor la un viitor sustenabil.

REFERINȚE:

1. Akerlund, K. (2000). Principles of youth engagement in sustainable development. *Journal of Social Change*, 15(2), 45-58.
2. Arnold, M. E., Dolenc, B. J., & Wells, E. E. (2009). Youth leadership development: The contribution of participation and engagement. *Journal of Leadership Education*, 8(2), 1-15.
3. Berardi, G. (2013). The role of youth in sustainable community development. *International Journal of Sustainable Development*, 21(3), 203-218.
4. Blyth, D. A., & Roehkepartain, E. C. (1993). Strengthening youth involvement in civic life. *Journal of Youth Studies*, 6(4), 327-342.
5. Boyatzis, R. E., Smith, M. L., & Blaize, N. (2006). Developing leadership and emotional intelligence competencies. *Leadership & Organization Development Journal*, 27(1), 5-22.
6. Brungardt, C. (1998). The new face of leadership: Implications for higher education. *Journal of Leadership Studies*, 5(3), 101-115.
7. Calsyn, R. J., & Kenny, D. A. (1977). Self-concept and participation in youth organizations. *American Journal of Community Psychology*, 5(2), 155-169.
8. Coglisier, C. C., & Brigham, K. H. (2004). The intersection of leadership and entrepreneurship: Mutual lessons to be learned. *Leadership Quarterly*, 15(6), 771-799.
9. Frank, A. (2006). The inclusion of youth in civic engagement and sport programs. *Youth & Society*, 38(1), 33-57.
10. Ginwright, S., & James, T. (2002). From assets to agents of change: Social justice, organizing, and youth development. În M. Lerner (Ed.), *New Directions for Youth Development* (pp. 27-46). Wiley.
11. Hunt, J. G., & Dodge, G. E. (2001). Leadership déjà vu: Toward a leadership theory of everything. *Leadership Quarterly*, 12(4), 435-458.
12. Kreps, G. L., Bonaguro, E. W., & Query, J. L. (1999). The role of communication in achieving sustainability. *Journal of Applied Communication Research*, 27(2), 206-224.
13. Libby, M., Rosen, M., & Sedonaen, M. (2006). Building youth-adult partnerships for community change: Lessons from the youth leadership institute. *Journal of Community Psychology*, 34(6), 785-798.
14. Matthews, D. (2004). Leadership development in youth: A theoretical framework. *Educational Leadership*, 61(4), 48-52.
15. Noor, S., Motalib, M., & Baharudin, M. (2015). University roles in promoting youth sustainability awareness. *International Journal of Environmental Science*, 10(3), 112-124.
16. Pittman, K. J. (1991). Promoting youth participation and leadership. *The Future of Children*, 1(2), 37-53.
17. Restless Development, Rețeaua inter-instituțională a Națiunilor Unite privind dezvoltarea tinerilor și PNUD. (2017). *Youth engagement in sustainable development: Guiding principles*. <https://www.restlessdevelopment.org>.
18. Riemer, M., Lynes, J., & Hickman, G. (2014). Youth engagement in environmental sustainability. *Journal of Environmental Psychology*, 40, 234-245. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2014.06.002>
19. Sadusky, M. (2014). Encouraging sustainable development on university campuses. *Journal of Higher Education Sustainability*, 9(1), 56-70.
20. Steckler, A., & Goodman, R. M. (1989). Youth development and community engagement: Building bridges. *Journal of Adolescent Research*, 4(3), 321-334.

21. Turkay, S., & Tirthali, D. (2010). Youth leadership development through mentoring and civic engagement. *Educational Research and Reviews*, 5(11), 620-628.
22. Tineretul - Organizația Națiunilor Unite. (n.red.). <https://www.un.org/development/desa/youth/wp-content/uploads/sites/21/2018/12/WorldYouthReport-2030Agenda.pdf>
23. Concernusa.org. (2022, 2 august). 11 Bariere neașteptate în calea educației în întreaga lume. <https://concernusa.org/news/barriers-to-education-around-the-world/>
24. Concluzie. (s.f.). <https://www.un.org/development/desa/youth/wp-content/uploads/sites/21/2019/02/conclusions-wyr-2030agenda.pdf>
25. Tinerii și Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă | Organizația Națiunilor Unite pentru tineret (2018, 4 decembrie). <https://www.un.org/development/desa/youth/world-youth-report/wyr2018.html>
26. Youth Education. (n.red.). <https://www.un.org/development/desa/youth/wp-content/uploads/sites/21/2019/02/chapter2-wyr-2030agenda.pdf>
27. Youth Employment. (n.red.). <https://www.un.org/development/desa/youth/wp-content/uploads/sites/21/2019/02/chapter3-wyr-2030agenda.pdf>
28. Youth Solutions Report 2020 | Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. (2021, 22 ianuarie). <https://www.undp.org/publications/youth-solutions-report-2020>
29. Tendințele populației tinere și dezvoltarea durabilă. (n.red.). <https://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/YouthPOP.pdf>
30. Istoria dezvoltării durabile. (n.red.). http://www.sd-commission.org.uk/pages/history_sd.html
31. Tineretul și dezvoltarea durabilă. WFUNA. (2019, 17 aprilie). <https://wfuna.org/youth-sustainable-development>
32. Organizația Națiunilor Unite. (n.d.). Organizația Națiunilor Unite, organism principal, organe principale, Adunarea Generală. <https://www.un.org/en/ga/65/resolutions.shtml>

Coordonator științific: POPA Marina, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu – Bodoni 61
e-mail: popa.marina@ase.md